

Maak een eind aan de ergernis en steek je beroker nu eens goed aan!

Tekst Piet van Dijk, foto Abe Maaijen

Imkeren vergt behalve veel kennis ook veel praktische vaardigheden. Eén van de allermoeilijkste vind ik het aansteken van de beroker. Het kost me al een kwartier om zo'n beroker goed aan te steken, maar nog veel moeilijker is het om die een kwartier mooi te laten roken. Het levert een hoop ergernis op.

Soms ben ik de wanhoop nabij. Heb ik de beroker eindelijk aangestoken, dan wordt het tijd om de kast open te doen. Ik zet de bovenste broedbak met honingkamer opzij, leg er zorgvuldig een theedoek over zoals ik op de basiscursus heb geleerd en bereid me voor om de onderste broedbak te inspecteren.

Ik pak de beroker. Maar er kringelt nauwelijks nog rook uit. Ik geef lucht en blaas grotendeels lucht en roetdeeltjes. Het ding is uit. Grrr.

Wat heb ik verkeerd gedaan? Ik heb eerst een bodempje gelegd met tabak, gekocht bij Het Bijenhuis. Dan steek ik een aanmaakblokje aan en leg het brandend, voorzichtig, op de tabak. Als het goed brandt geef ik wat lucht en doe er nog een stukje eierdoos in voor wat meer vlammen. Het eierdoosje brandt goed maar als dat is verbrand, zie ik dat het aanmaakblokje alweer is uitgedoofd. Grrr.

Elke imker doet het anders

Ik heb het probleem maar eens aangekaart op enkele face-bookgroepen van imkers. Het levert een enorm scala aan reacties op met als rode draad: bijna iedere imker doet het weer anders. En vaak beter.

Jacqueline uit Tilburg geeft de meest uitvoerige reactie: "Ik leg gedroogde laurierblaadjes (die om soep van te trekken) en eventueel wat dunne takjes op de bodem van de beroker. Lavendel kan ook, of een combinatie van houtschaafsel uit een pak erop (overgebleven bodembedekking voor huisdiereen), een klein beetje kruidentabak erop (in een grote beroker dit eventueel herhalen en als laatste weer wat laurierblaadjes. Vervolgens een geperst aanmaakblokje (van zo'n plat pakje van de Action) op de beitel leggen en aansteken."

De beroker moet je schuin houden en brandend aanmaakblokje er langzaam inschuiven en rustig neerleggen, aldus Jacqueline. "Laat je hem er zo invallen, dan dooft het blokje vaak meteen door zuurstofgebrek. In het begin houd ik de roker ook goed schuin en ik laat de vlammen goed tegen het droge materiaal aankomen (af en toe even op de blaasbalg knijpen voor extra zuurstof). Soms leg ik de beroker even schuin weg op de grond en pas na meerdere minuten, als er flinke vlammen zijn en de roker goed warm is, doe ik hem dicht. Blijf wel regelmatig op de blaasbalg duwen."

"Komt er geen rook meer uit? Dan de deksel openen en proberen de opening in de wind te houden om als ie nog smeult er alsnog wat vuur in te krijgen. Anders even opschudden en nog een beetje droog materiaal toevoegen en opnieuw met aanmaakblokje aansteken. Belangrijk: na gebruik op aarde leegkiepen en goed uitstampen of nat maken. Zit er nog veel brandbaar materiaal in, dan volprop-pen met flinke plukken vers gras en even laten staan tot alles uit is. Gras verwijderen om schimmel te voorkomen." Ten slotte adviseert ze na afloop de beroker in de auto in een plastic zak te doen, anders ruikt de hele auto naar de rook.

Stinken

Stadsimker Martijn Oostland uit Sneek is vijf jaar imker en worstelt al die tijd met het aanmaken van de beroker. "Ik heb van alles geprobeerd: losse stukjes eierdoos, zaagsel, aanmaakblokjes... maar niks werkte echt lekker. En die blokjes – wat kunnen die stinken! Maar inmiddels heb ik een methode gevonden waar ik erg tevreden over ben. Ik gebruik nu een grote crème brûlée-brander om mijn beroker aan te steken. Eerst steek ik wat stukken eierdoos aan met de brander. Als dat goed brandt en er wat gloeiende delen onderin liggen, gooi ik er flinke pluimen hooi bovenop – gewoon simpel hooi van de Welkoop." Zodra dat hooi goed vlamvat, blijft het mooi smeulen en rookt het als een trein, is zijn ervaring. "Wat me opvalt: hoe groter de brander, hoe makkelijker het gaat. Die kan gewoon meer aanmaakmateriaal tegelijk in vuur en vlam zetten. Sinds ik dit doe, is het aansteken van de beroker geen frustratie meer, maar een fluitje van een cent."

Paardenmestbriketten

Daarnaast ontving ik een scala aan korte tips. Er wordt van alles gebruikt: van lavendel tot wc-rolletjes, paardenmestbriketten, dennennaalden, elzenpropjes, keukenrolpapier, konijnehokzaagsel en vruchtkegels van fluweelboom-bloemen. Sommigen adviseren te stoppen met de beroker en alleen de plantenspuit te hanteren.

Bart Clissen: "Dit is mijn eerste jaar als imker, ik heb nooit problemen eigenlijk. Ik gebruik een aanmaakblokje, doe daar van die geperste rondjes in, in combinatie met tabak en droge korrels. Het blijft roken en gaat nooit uit!"

Dirk Bonneux: "Het snoeisel van lavendel. Aansteken met

Het aansteken van een beroker is niet het grootste probleem, maar het brandend houden

kleine gasbrander. Is zo gedaan en de bijen worden er rustig van."

Wouter Dorrestein: "Er is voor mij maar één manier: ik snij stroken van 10 cm uit een kartonnen doos, ik zorg dat de open kanaaltjes in het karton van onder naar boven lopen, deze functioneren voor de trek. Ik rol deze stevig op zodat ze net in de beroker passen. Ik steek ze van onderen aan met een crème brûlée-brander. De rookkanaaltjes zorgen voor een snelle trek. Binnen tien seconden ben je klaar."

Matthijs Lindeman: "Kattenbakvulling van houtsnippers.

Gewoon bij de dierenwinkel. Zuiver en kurkdroog."

Cynthia Bakker Torsy: "Naalden van de pinusboom [redactie: den], gedroogd met een beetje bijentabak."

Ruben Speksnijder: "Hennepstrooisel aangevuld met lavendel snoei. Als de bijen er niet rustig van worden, dan ikzelf wel. Rook gebruik ik trouwens bijna nooit, zonder rook zijn de dames vaak rustiger."

Peter Bal: "Wat bij mij meestal goed werkt is het aansteken met de brander op de onderkant van de beroker. Als de beroker begint te gloeien en de inhoud begint te vlammen is hij goed aan. Ik gebruik ook graag lavendel. Soms samen met wat gehakt stro."

Ruud Buff: "Een kwart vol met dennenappel: blad, takjes."

Xander Pikaar: "Ik gebruik boerenwormkruid en lavendel en eventueel wat vermolmd berkenhout en stukjes eierdoos. Aansteken met een gasbrander. Gaat razendsnel en geeft nooit problemen."

Jan Van Hoek: "Als ik met rook ga werken, wat bijna niet voorkomt, misschien één keer per seizoen, dan gebruik ik altijd gedroogde en fijn geklopte tonderzwam. Aanmaken met eierdoosjeskarton."

Maartje Bodewits-Hop: "Op ons eiland Curaçao gebruiken wij bijna allemaal grof zaagsel van zo'n pak van de dierenwinkel voor konijnehokken. Roker half vullen, beetje aanduwen met de kastbeitel. Dan fik erin, goed pompen met de blaasbalg en dan afvullen met zaagsel. Rookt als een stoomtrein en blijf lang aan."

Talitha Ritsema: "Paardenmestbriketten. Roken heel goed en gaan makkelijk aan."

Bas Darkone: "Ik gebruik meestal een plantenspuit met zuiver kraanwater. Maar als ik de beroker (met blaasbalg) gebruik, gebruik ik als brandstof lapjes van oude denim/spijkerstof. Dit is 100% katoen en die zijn al zó vaak gewassen dat de verfstoffen ook geen kwaad meer kunnen. Het rookt prima."

De imker in nood kan nu kiezen: laurierblaadjes, houtschaafsel, kruidentabak, vers gras, hooi, wc-rolletjes, paardenmestbriketten, dennennaalden, elzenpropjes, keukenrolpapier, konijnehokzaagsel en vruchtkegels, spijkerstof, zaagsel, dennenappels, takjes, eierdoos, boerenwormkruid: de keuze is reuze. Maar wat zouden de bijen het liefst hebben? Ik ruik een onderzoek. 🍷